

senov úvodný výklad psychologický a filozofický. Bola to malá ukážka z jeho pravej činnosti. Potom hľadá Kelsen ideále autokracie a demokracie na poli politickom a hľadá k nim paralely ideálov filozofických. Ideál demokracie je rovnosť, voľnosť, bratstvo, legalita, kontrola, publicita, ochrana menšín, tolerancia. Tomu odpovedá vedecký svetový názor, pozitivizmus, relativizmus a skepticizmus. Autokracia hlása princíp authority, nesnášateľnosti, nerovnosti a nevoľnosti, jej odpovedá vo filozofii metafyzicizmus. Potom sa zaoberá Kelsen príkladmi z histórie a končí skvelou sice, ale skôr pre efekt volenou, epizodou z evangelia, Ježiš, syn Boží pred Pilátom.

Obsahove chýbala v prednáške odpoveď na empirickú možnosť či nemožnosť autokracie a demokracie, na otázky demokratickej tyranie a demokracie, založenej na princípoch metafyzických. Myslím tu na systém socialistickej vlády diktatury proletariátu a na druhej strane na demokracie, ktoré odvodzujú sa z pojmov považovaných za absolútne hodnotné (národný štát, vláda národa). Uznávam, že otázky tieto nesúvisia úzko s pojmovým popisom dvoch útvarov, o ktorých ani nevieme, či sú pojmove možné, ale týmito aktualitami by prednáška získala na zaujímavosti.

Prednáška Kelsenova v Bratislave je myslím len prvým krokom na započatej ceste a dúfajme, že budeme mať možnosť počuť i iných význačných odborníkov európskych v našom univerzitnom meste.

Dr. Virsik.

III. mezinárodní kongres pro trestní právo, který se měl konati na jaře 1932 v Palermu (Sicilie), byl přeložen na velikonoce 1933, neboť špatná hospodářská situace mnoha států nedovoluje, aby jejich vlády vyslaly své delegáty na tento kongres.

Z ministerstva obchodu. Legislativní oddělení připravuje osnovu vládního nařízení o obchodu s ovocnými konservami. Sekce obchodně-politická připravila přemístění některých druhů zboží při dovozu do povolovacího řízení a na druhé straně opět uvolnila dovoz jiných druhů zboží. Sledován byl pozorně obchodně-politický poměr k cizině. Ministerstvo obchodu snažilo se podporovati vývoz zřízením kompenzačních obchodů. Legislativa živnostenské sekce pokračovala na revisi živnostenského řádu a zabývala se jednak projednáním §§ 36—38 a pak § 56 a násl. živn. řádu. Projednáván byl návrh zákona o splátkovém trhu. Podle vydaného přehledu o pohybu živností za druhé čtvrtletí 1932 bylo skonstatováno, že v obvodu všech obchodních a živnostenských komor lze zjistiti přírůstek živností jak svobodných a řemeslných, tak i koncesovaných, pouze obchodní komora v Čes. Budějovicích vykazuje celkový úbytek 426 živností. Mimo to byly vydány různé směrnice a pokyny pro podřízené živnostenské úřady. Sekce obchodně-dopravní studovala dopravní poměry v ČSR. Oddělení koncesovaných živností zpracovalo statistiku o periodické dopravě osob autobusy a udělených koncesích tohoto druhu za účelem pořízení přehledu a získání přesného statistického materiálu pro připravovaný zákon o period. dopravě osob motorovými vozidly. Zvláště byl brán zřetel také na autobusové tratě jdoucí přes státní hranice.

Dr. H.

Nové zvýšení zásoby vykázaných devis evropských cedulových bank u Národní banky československé. — V minulém čísle našeho časopisu jsme komentovali zastavení poklesu zásoby vykázaných devis evropských cedulových bank v Národní bance, kdy v červenci t. r. stoupla o 406 tis. dolarů na 31.425 tis. dol. Také v srpnu letošního roku zvýšila se naše zásoba vykázaných devis, o 535 tis. dol. na 31.960 tis. dol. Za příznivý vývoj této hospodářské otázky vdčíme jistě Národní bance, která vydáním přísných devisových opatření dovedla nám zabezpečiti naši devisovou zásobu.

Alexander Plecítý.

Zřízení vysoké bohoslovecké školy církve československé v Praze. Když vládní činitelé nevyhověli žádostem církve čsl. o zřízení vysoké

školy, usnesla se ústřední rada církve československé dne 21. září t. r. na zřízení vlastního samostatného bohosloveckého učiliště v Praze, jehož působnost počíná studijním rokem 1932/33, a schválila jeho organizační statut, studijní řád a řady zkušební. Zřízení vysoké bohoslovecké školy církve československé je svou povahou čistě vnitřním aktem církve československé a jde tudíž o učiliště soukromé. Československá církev bude se prý domáhati pro ně práva veřejnosti a rovnoprávnosti s ostatními teologickými fakultami v ČSR. Rozvrh přednášek a seminárních cvičení (otištěn v »Českém zápasu« roč. XV, str. 322), vydaný pro I. ročník (pravidelné studium) a ročník II. (se zřetelem k studiu dosavadnímu) jest analogický s rozvrhem přednášek a seminárních cvičení bohosloveckých fakult katolických. Do oboru praktické teologie spadá také církevní právo, při němž se stejně jako na katolické teologické fakultě koná přednáška o právním vedení farní kanceláře, neboť i farář československé církve je u nás nejen orgánem vnitřně církevním, nýbrž má též postavení orgánu státu. — Slavnostní otevření nové vysoké školy bohoslovecké stanoveno na 26. říjen t. r. Dr. Kp.

Nová úprava polské »palestry«. Unifikační dílo, které bylo právě uskutečněno na poli trestního práva v Polsku, je doplněno novou úpravou advokátního zřízení. Dnem 1. listopadu 1932 nabývá platnosti dekret presidenta republiky, který přináší jednotné organizační zásady pro advokacii. Jím mají býti odstraněny poslední zbytky právního partikularismu a vyrovnány rozdíly zájmové a názorové.

Je nesporno, že jedním z nejdůležitějších činitelů řádného výkonu spravedlnosti je advokacie. Z toho hlediska bylo také vycházeno při úpravě tohoto stavu v Polsku. Polská »palestra« (organisace advokátů, advokacie) je vybavena rozsáhlou autonomií, vybudovanou v demokratickém duchu. Z valných hromad advokátů v jednotlivých obvodech vycházejí na základě volby obvodové rady, disciplinární soud a konečně hlavní Rada. Tím je dána samostatnost a nezávislost polské advokacie. Z hlavních výhod, jež »palestra« dekretem získala, je zaručení svobody slova a možnost volného přesídlení advokátů z jednoho obvodu do druhého, což nebylo možno za dřívějšího právního stavu, kdy státní území polské podléhalo třem právním sférám.

Advokátní povolání může vykonávati pouze osoba, která je zapsána v listině advokátů některého obvodu. Ministr spravedlnosti má právo prohlásiti listinu advokátní za uzavřenou. Tento eventuelní »numerus clausus« chová v sobě nebezpečí, že ho bude zneužíváno z důvodů politických, avšak na druhé straně je tu dána možnost, aby stav advokátský byl materiálně zajištěn, aby v zabezpečování existenčních podmínek nebyl nucen uchýlovat se často k prostředkům nečestným, k nekalé konkurenci. I s hlediska teoretického bylo vysloveno několik námitek proti tomuto ministrovu právu, ale zájem advokacie je přednější než teoretické problémy. Ingerence ministra spravedlnosti je dále odůvodňována tím, že ve státě nemůže existovat advokátní korporace, která by stála jaksí mimo veškerý dozor a omezení vlády; jestliže ministr přejímá odpovědnost za řádné vykonávání spravedlnosti, musí mít i přirozeně právo dozoru nad všemi činiteli k tomu povolanými; ovšem jen v mezích zákona.

Dekret ve zvláštní části upravuje podmínky pro kandidáty advokacie. K zapsání do listiny kandidátů se vyžaduje: polské státní občanství, zchovalost, znalost polského jazyka, právnické studium, zkoušky v Polsku předepsané a konečně prohlášení advokáta, že jest ochoten přijmouti kandidáta na praxi. Tímto patronem může být advokát, který je aspoň 5 let zapsán v advokátní listině.

Praxe kandidáta advokacie trvá 5 let; do ní mohou býti započítány nanejvýš 2 roky praxe při soudech občanských, vojenských nebo úřadech správních. Kandidát je povinen pracovat pod skutečným ve-